

Žalieji pirkimai

NUO 2023 M. -
PERKAME TIK ŽALIAI!

TVARIOS MIŠKININKYSTĖS SERTIFIKAVIMAS. FSC® IR PEFC SERTIFIKATAI.

KAS YRA MIŠKŲ SERTIFIKAVIMO SISTEMOS?

Miškų sertifikavimo sistemos yra sukurtos siekiant užtikrinti tvaraus ir atsakingo miškininkavimo principus. Miškų sertifikavimas taip pat užtikrina veiklos miškuose atitikimą iškeltiems standarto reikalavimams. Standartizuotos tvaraus ir atsakingo miškininkavimo sertifikavimo sistemos vertina aplinkos, socialinius, ekonominius, teisinius ir techninius, aspektus.

FSC® (angl. Forest Stewardship Council®) sistema buvo sukurta siekiant užkirsti kelią nelegaliam medienos vartojimui. FSC® daugiausia dėmesio skiria aplinkosaugos ir socialiniams aspektams. FSC® taip pat yra aukščiausius reikalavimus taikantis tarptautinis standartas, kuris yra pritaikomas ir nacionaliniu lygmeniu kaip nepriklausomas, savanoriškas miškų stebėsenos mechanizmas, užtikrinantis, kad miškai yra tvarkomi pagal tvaraus ir atsakingo miškininkavimo standarto reikalavimus.

Logotipas naudojamas gavus FSC leidimą.

PEFC (angl. The Programme for the Endorsement of Forest Certification) sertifikatas yra sukurtas FSC® pagrindais, siekiant palengvinti tvarios miškininkystės sertifikavimą, tačiau labiausiai pritaikytas smulkiems miškų savininkams. PEFC sertifikatas veikia daugiau nei 30 valstybių, o standartą sukūrusi ir akredituojanti įstaiga vertina nepriklausomas miškų tvarkymo schemas pagal tarptautinius tvarios miškininkystės aspektus.

Logotipas naudojamas gavus PEFC International leidimą.

KAIP MIŠKŲ SERTIFIKAVIMO SISTEMOS GALI BŪTI PANAUDOTOS VYKDANT ŽALIUOSIUS PIRKIMUS (NUSTATANT APLINKOSAUGINIUS REIKALAVIMUS)?

Mediena, medienos medžiagos ir gaminiai, turintys FSC® arba PEFC (arba lygiaverčius) sertifikatus yra laikomi atitinkantys aplinkos apsaugos kriterijus vykdant žaliuosius viešuosius pirkimus (toliau – ŽVP) Lietuvoje. Tvarios miškininkystės sertifikavimo FSC® ir PEFC sistemomis siekiama užtikrinti, kad miškų valdytojai ir savininkai miškus valdytų tvariu ir atsakingu būdu.

Pirkimo vykdytojai, siekiantys įvykdyti ŽVP ir įsigyti produktus, esančius Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011-06-28 įsakymu Nr. D1-508 patvirtinto Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) 1 priede nurodytame Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašas (toliau – Produktų sąrašas) (pvz., popierių ir jo gaminius, baldus, tam tikras statybines medžiagas) turi taikyti tokiems produktams patvirtintus minimalius aplinkos apsaugos kriterijus ir tokiu atveju atitiktį reikalavimams įrodantys dokumentai galėtų būti FSC® ar PEFC sertifikatai arba kiti lygiaverčiai įrodymai, o kai perkamų produktų nėra Produktų sąrašas – turi taikyti aplinkos apsaugos kriterijus vadovaujantis Tvarkos aprašo 4.2, 4.3 ar 4.4 punktais ir juose nurodytos sąlygomis.

KIEK LIETUVOJE YRA SERTIFIKUOTŲ MIŠKŲ?

Lietuvoje visi valstybiniai miškai yra tvarkomi pagal FSC® reikalavimus. Nuo 2004 m. miškų sertifikavimo programa įgyvendinama pagal FSC® principus. Nuo 2021 m. Lietuvoje yra patvirtintas Lietuvos nacionalinis FSC® miškų valdymo standartas (toliau – Standartas), pritaikytas specialiai Lietuvos sąlygoms.

Šis standartas įpareigoja subalansuoti socialinę atsakomybę, aplinkos apsaugą ir miškų vienetų ekonominę gyvybingumą. Standartas apima visus miškų tipus ir nuosavybės formas, taikomas tiek medieniniams, tiek nemiedieniniams* miško produktams ir paslaugoms. PEFC standartas Lietuvai šiuo metu yra ruošiamas. FSC® ir PEFC sertifikatai gali turėti valstybiniai ir privatūs miškai

*Nemiedieniniai miško produktai yra tokie, produktai kaip: medus; randami valgomieji grybai; miško uogos ir vaisiai; vaistiniai augalai ir jų dalys; sula, viešoji miškų nauda.

Šiuo metu Lietuvoje FSC®
sertifikatai turi:

1,103 mln. ha
(visi VĮ „Valstybinė miškų urėdija“ miškai)

163,7 tūkst. ha
(privačių miškų)

KOKIUS DOKUMENTUS PIRKIMŲ VYKDYTOJAI GALI PRIIMTI, KAD PAGRISTI ATITIKTĮ APLINKOSAUGINIAMS KRITERIJAMS DEL MIŠKŲ SERTIFIKAVIMO SISTEMŲ?

FSC® SERTIFIKATO TIKRINIMAS

1

Norint patikrinti ar tiekėjas turi FSC® sertifikatą ir jo galiojimo laiką tai galima padaryti naudojantis šiuo **įrankiu** (arba naršyklėje įvedus nuorodą: <https://connect.fsc.org/fsc-public-certificate-search>).

2

Ši sistema, įvedus FSC® licencijos kodą, pvz., FSC-C000000, įmonės / organizacijos pavadinimą arba valstybę (pvz. Lietuva) leidžia greitai įvertinti ar tiekėjas turi galiojantį FSC® sertifikatą. Jeigu tiekėjas yra FSC® duomenų bazėje, tai jo veikla yra sertifikuota pagal FSC® sistemą.

3

Taip pat, šiuo įrankiu galima patikrinti kokie konkretūs produktai gali būti parduodami su teisėtai naudojamomis FSC® žymomis ir prekiniais ženklais. Gaminių lentelėje rasite informaciją apie tiekiamų FSC® sertifikuotų gaminių tipus, medienos rūšis ir FSC® žymas. Gali būti, kad tiekėjas turi galiojantį FSC® sertifikatą ir perkamas gaminys yra įtrauktas į FSC® sertifikato apimtį, bet tiekėjas turi galimybę parduoti dviejų rūšių – sertifikuotus ir nesertifikuotus – to paties tipų gaminius.

4

Ar parduodami gaminiai yra sertifikuoti, galima įsitikinti patikrinus sąskaitą-faktūrą ir važtaraštį. Jeigu gaminys sertifikuotas, sąskaitoje-faktūroje šalia gaminio pavadinimo bus matoma atitinkama FSC® žyma (pvz., FSC® 100%, Sertifikato Nr. xxxxx, FSC® Mix Credit).

PEFC SERTIFIKATO TIKRINIMAS

Naudojantis <https://pefc.org/find-certified> sistema taip pat galima rasti informaciją ar tiekėjas bei atskiri gaminių tipai, medienos rūšys turi PEFC sertifikatą. Tą galima padaryti įvedus PEFC licencijos kodą, pvz., PEFC/00-000-0000, įmonės / organizacijos pavadinimą arba valstybę.

Žalieji pirkimai

NUO 2023 M. -
PERKAME TIK ŽALIAI!

DAUGIAU APIE IR PEFC SERTIFIKATUS

FSC® (ANGL. FOREST STEWARDSHIP COUNCIL®)

FSC® – tai miškų valdymo sistemos sertifikatas, kuris užtikrina, jog miško valdytojas arba savininkas valdo mišką atsakingai ir tvariai. FSC® įkurta 1994 m. kaip jungtinis pasaulinių nevyriausybinų organizacijų atsakas į miškų destruktiją, sukuriant visuotinai pripažintą miškų valdymo sistemą. FSC® sertifikatas yra griežčiausia ir labiausiai (ypač nevyriausybinų organizacijų) pripažįstama sertifikavimo sistema pasaulyje.

FSC® sistema turi savo ženklą. Žymėti šiuo ženklu medieną ar iš jos pagamintą galutinį produktą turi teisę tie gamintojai, kurių ūkinė veikla yra sertifikuota pagal FSC® sistemą. Gamybos grandies sertifikavimas padeda užtikrinti, kad rinkoje FSC® produktai būtų parduodami su teisėtai naudojamomis FSC® žymomis ir prekiniais ženklais.

Sertifikavimo metu yra atliekamas auditas, kuris patikrina ar yra laikomasi tarptautiniu mastu pripažintų atsakingo miško tvarkymo principų. FSC® sertifikavimas vienodai visame pasaulyje yra vykdomas pagal 10 principų, kurie užtikrina, jog miškai yra tvarkomi siekiant ekonominio perspektyvumo, draugiškumo aplinkai ir socialinio naudingumo.

FSC® miškų valdymo sertifikatas yra itin naudingas miško valdytojui arba savininkui. FSC® sustiprina pozicijas rinkoje garantuodamas, kad miškininkystės produktai atitinka aukščiausius aplinkosauginius, ekonominius ir socialinius atsakingo miško valdymo reikalavimus. Taip pat, pasirinkus FSC® sertifikatą yra padidinamas investuotojų, suinteresuotų išorės šalių ir klientų pasitikėjimas, užtikrinama stabili miškų valdymo sistema.

[VL. „VALSTYBINĖ MIŠKŲ URĖDIJA“ INFORMACIJA APIE FSC SERTIFIKAVIMĄ](#)

[OFICIALUS FSC® ATSTOVO LIETUVOJE INTERNETINIS PUSLAPIS](#)

PEFC (ANGL. THE PROGRAMME FOR THE ENDORSEMENT OF FOREST CERTIFICATION)

PEFC – yra tarptautiniu mastu pripažintas ekologinis ženklas atsakingam miškų valdymui. Miškų sertifikavimas užtikrina, kad miškai būtų valdomi pagal aplinkosauginius, socialinius ir ekonominius kriterijus. PEFC buvo įkurta 1999 m. atsižvelgiant į konkrečius mažų miškų savininkų bei šeimų, valdančių miškus, poreikius. PEFC veikia kaip tarptautinė skėtinė organizacija, teikianti nepriklausomą nacionalinių miškų valdymo sistemų vertinimą, patvirtinimą bei pripažinimą.

PEFC yra skėtinis prekės ženklas įtraukiantis skirtingas nacionalines sertifikavimo schemas. Šiandien PEFC yra didžiausia pasaulyje miškų sertifikavimo sistema pagal išduotų sertifikatų skaičių. Daugiau nei 280 mln. hektarų pasaulyje yra PEFC sertifikuoti miškai.

Norit gauti PEFC sertifikatą, miškų valdytojui reikia įrodyti, jog norimas sertifikuoti miškas yra tvarkomas laikantis tvarumo principų. Norint gauti PEFC sertifikatą – pirmiausia reikia atitikti nacionalinius miškų tvarkymo standartus. Taigi, dauguma nacionalinių standartų šiuo atveju taip pat yra atitinkantys ir tarptautinius miškų tvarkymo standartus bei principus.

Kitas svarbus PEFC sertifikavimo aspektas – miško dydis ir miško valdytojo statusas. PEFC sertifikavimo mechanizmas atsižvelgia į skirtingus miškų valdytojus. Tai reiškia, jog PEFC yra pritaikomas net ir patiems mažiausiems miškų valdytojams. Ši alternatyvi miškų sertifikavimo prieiga leidžia visiems miškų valdytojams siekti PEFC miškų tvarkymo standartų.

[NE PELNO SIEKIANČIOS ORGANIZACIJOS „PREFERRED BY NATURE“ \(NEPCON\) INFORMACIJA APIE PEFC SERTIFIKAVIMĄ](#)

[OFICIALUS PEFC INTERNETINIS PUSLAPIS](#)

TURITE KLAUSIMŲ, SUSIJUSIŲ SU ŽALIAISIAIS PIRKIMAIS?
Apsilankykite [Viešųjų pirkimų tarnybos Žaliųjų pirkimų polapyje!](#)

Žaliųjų pirkimų vykdymo klausimais konsultuoja
Viešųjų pirkimų tarnybos Darniųjų pirkimų skyrius (klausk@vpt.lt)

